

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 34 SAYI : 377 EKİM 2021

**Elektrik Mühendisleri
Odası İzmir Şubesi Adına
Sahibi**
Şebnem SEÇKİN UĞURLU

**Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü**
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA

Yayın Komisyonu
H. Avni GÜNDÜZ
İsmail KAYA
Mehmet GÜZEL
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA
Gülter Gülden KÖKTÜRK
Mahir ULUTAŞ
Egemen AKKUŞ
Eren İPEK
Olkan AKÇAY
Mehmet PAKDİL

Yayına Hazırlayan
Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER
Kahraman YAPICI

Yönetim Yeri
EMO İzmir Şubesi
Kazım Dirik Mah.
Üniversite Cad. 374/1 Sk.
No:1 Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü
Yerel Süreli Yayın
Ayda bir yayınlanır

Baskı
Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi
09.10.2021

Basım Adedi
500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.
EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollarır.

SİSTEM YOKLUK ve ZAM ÜRETİYOR

Aşılmanın artmasıyla birlikte son aylarda Şube çalışmaları kapsamında daha fazla etkinlik ve toplantıyı, yüz yüze gerçekleştirme olanağı bulmaya başladık. 18 – 20 Kasım 2021 tarihlerinde Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ile düzenlediğimiz X. Asansör Sempozyumu'nun açılış ve panel oturumlarını da yüz yüze gerçekleştirebileceğiz. Etkinliğin, çevrimiçi düzenlenecek bildiri oturumlarının yanı sıra, yüz yüze gerçekleştirilecek bölümleri de Zoom ve Youtube platformları üzerinden canlı yayınlanacak. Salgın nedeniyle ertelediğimiz etkinlikleri, önümüzdeki dönemde, çevrimiçi olanakları da kullanarak gerçekleştirmek; mühendisler, bilim insanları, sektör ve ilgili kamu kuruluşlarının temsilcilerini bir araya getirdiğimiz bilimsel ve teknik etkinlikler yoluyla mesleğin gelişimine katkı sağlamaya devam etmek istiyoruz.

Salgın döneminde küresel düzeyde yaşanan ekonomik sorunlarla birlikte üretim ve tedarik zincirinin bozulması nedeniyle bugün birincil enerji kaynakları başta olmak üzere neredeyse tüm ürünlerde sorunlar yaşanmaktadır. Ölçsüz fiyat artışları ve bazı mallar için “kıtlık” düzeyinde bir yoklukla karşılaşılması, “plansızlığa” dayalı bu ekonomik modelin; geleceğimiz için risk oluşturduğunu da ortaya koymaktadır. Günlük hayatımızı da etkileyen bu sorunlar, gelecekte mesleğimizi hangi şartlar altında sürdüreceğimizi de belirleyecektir.

ABD'de tedarik sorunlarına karşı savaş ve doğal afetler için hazırda tutulan “ulusal stokların” kullanılmaya başlandığı haberleri, bir bütün olarak küresel sistemin sorunu çözmekten uzak olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde otomotiv sektörünün, küresel düzeyde yaşanan çip krizi nedeniyle üretim yapamaz duruma düşmesi de kaygı vericidir. Bazı otomobil markalarının 90'lı yıllardaki modellere benzer şekilde daha az çip kullanacak şekilde üretim yapmayı planlamaları, bilimsel ve teknik ilerlemeye karşın, plansızlığın gerilemeye neden olabileceğini de ortaya koymaktadır. Geliştirilmiş teknolojiye, “alınmış” patente ve ürüne seri üretimi sağlayacak talep bulunmasına rağmen karşımıza çıkan bu olgu; ekonomik bir sorundan öte, geleceğin mühendislik problemlerinden biri olmaya da adaydır.

Yalnızca kâr ölçütünün kullanıldığı, yatırım ve tüketim planlamasının bütünüyle piyasaya bırakıldığı bir sistemin yürütülemeyeceği bugün daha net görülmektedir. Enerji, telekomünikasyon, teknoloji geliştirme gibi, tüm sektörler için kritik önemde olan temel alanların, geleceğin planlanması perspektifinden bakma sorumluluğu olan özerk yapılar tarafından yönetilmesi zorunlu hale gelmiştir. Neredeyse tüm dünyada olduğu gibi özel sektör eliyle yürütülen kamu hizmetlerinin “denetimi” üst kurullara havale edilmiştir. Ülkemizdeki EPDK ve benzeri örneklerde gördüğümüz üzere bu “bağımsız” kuruluşların, şirketlerin çelişen çıkarlarını dengelemek dışında işlevleri bulunmamaktadır. Üst kurullar yerine, alanını yurttaşların yararına şekillendirecek; gerektiğinde kamunun yatırım yapmasını sağlayarak, piyasa sorunlarını önceden dengeleyecek; ticari ve siyasi çıkarlardan bağımsız kalabilecek kuruluşlara ihtiyacımız var.

AKP Hükümeti, son tarife döneminde elektriğe zam yapmayarak, enerji maliyetlerindeki artışı konutlara doğrudan yansıtılmak istemediğini ortaya koymuştur. Sanayi ve büyük ticarethaneler için Son Kaynak Tarifesi'ni genişleterek, dolaylı yansıtma yoluna gitmiştir. Geçmişte zam yapıldığında sorumluluğu EPDK'ya atabilen iktidarın, olası bir erken seçime daha rahat koşullarda hazırlanmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Doğalgaz ve ithal kömürde artan girdi maliyetlerini, konut faturalarına daha az yansıtılabilmek için “TRT Payı” ve “Enerji Fonu” kesintileri de kaldırılmıştır. EMO salgın döneminde “indirim” için talep ettiği fonların bugün kaldırılması, oluşacak indirim olanağının kullanılmayarak, enerji şirketlerine kaynak olarak aktarılacağına işaret etmektedir. Geçmişte birincil enerji maliyetleri düştüğünde, dağıtım bedeli artırılarak indirim yapılmadığı göz önüne alınır; kamu kesintilerinin kaldırılmasıyla sağlanan bu olanağın da şirketlerin yararına kullanılacağını ön görmek yanlış olmayacaktır.

Şebnem Seçkin Uğurlu
EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı